

نام: نام خانوادگی: کلاس: ۲۰۲ □ ۲۰۳ □	هوالعلیم مدیریت آموزش و پرورش شهرستان کاشان دبیرستان شهید بهشتی (سمپاد) آزمون درس: فارسی (۲) رشته: تجربی پایه: یازدهم	تاریخ: ۱۴۰۲/۱۰/۱۵ زمان: ۷۰ دقیقه ۴ سری سوال در ۴ صفحه
--	--	---

بارم	قلمرو زبانی (۷ نمره)
۰/۵	۱- معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. الف - به زیر باره می نالید از درد. ب - پای راست افگار شد.
۰/۲۵	۲- معنای فعل «شد» را در بیت زیر بنویسید. « یقین مرد را دیده بیننده کرد شد و تکیه بر آفریننده کرد»
۰/۲۵	۳- معنای کدام گزینه نادرست است؟ ۱- صلت: پاداش ۲- شایق: اشتیاق ۳- طوع: فرمانبری ۴- جلت: بزرگ است
۰/۲۵	۴- کدام یک از متن های زیر، فاقد غلط املائی است؟ الف - شبی را تا شبی با لشکری خورد ز تن ها سر، ز سرها خود افکند. ب - هر لحظه از خزاین غیب، گوهری در نهاد او تعبیه می کردند.
۰/۲۵	۵- در کدام گزینه املائی همه واژه ها به درستی آمده است؟ الف - صنع، دغل، مهرباب ب - قرین، هلاوت، هزاهز ج - غلتیدن، قریو، اذن د - ضیعت، وزر، صعب
۰/۵	۶- درست واژه های نادرست را بنویسید. طوفندگی فرزندان میهن، برای رویارویی با دشمن، عباس جوان را به وجد می آورد..... سپیده فردای جنگ با نهیب و سفیر گلوله های توپ روس، باز شد.
۰/۵	۷- با توجه به جمله ها واژه درست را از داخل پرانتز انتخاب کنید و بنویسید. الف- (قوز- غوز) می کردم و از فرط هیجان، لگه می دویدم. ب- آنچه دارم از اندک مایه (حتام - حطام) دنیا حلال است.
۰/۵	۸- املائی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) حق تعالی را با این (غالب- قالب) سرو کاری خواهد بود. ب) تا حق این نعمت تندرستی که باز یافتیم، لختی (گزارده- گذارده) باشیم.
۰/۲۵	۹- کدام گزینه حذف به قرینه معنوی ندارد؟ الف- خداوندا مرا آن ده که آن به. ب- هر که بامش بیش، برفش بیشتر. پ- به خدا که آدمی قدر نعمت الهی را نمی داند. ت- بنده گناه می کند و خداوند، شرم.
ادامه سوالات در صفحه دوم	

صفحه دوم

- ۰/۲۵ ۱۰- در کدام گزینه قید به کار نرفته است؟
الف - هر درختی را ثمره معین است
ج - آمد سوی کعبه سینه پر جوش
ب - چه اندیشید آن دم کس ندانست
د - و روز دوشنبه، امیر شبگیر برنشست
- ۰/۵ ۱۱- در ابیات زیر « شَ » نقش ضمیر پیوسته را بنویسید.
الف- بسا عقل زور آور چیره دست که سودای عشقش کند زیر دست
ب - یکی گفتش آخر تو را ننگ نیست خبر زین همه سیلی و ننگ نیست
- ۰/۵ ۱۲- در عبارت زیر شاخص و بدل را مشخص کنید.
« دکتر عبدالحسین زرین کوب، ادیب، مورخ، ایران شناس، محقق و نویسنده، به مدت چهل سال استاد دانشگاه تهران بود.»
- ۰/۵ ۱۳- تفاوت فعل های مشخص شده را از نظر کاربرد معنایی بررسی کنید.
الف - قطره باران ما گوهر یکدانه شد
ب - دل بر دلداری رفت، جان بر جانانه شد
- ۰/۵ ۱۴- مجهول جمله زیر را بنویسید.
جمله « زری که سلطان محمود به غزو از بت خانه ها به شمشیر آورده باشد.» را با اعمال تغییرات لازم مجهول کنید.
- ۰/۵ ۱۵- از میان واژه های داده شده با توجه به روابط معنایی جاهای خالی را پر کنید.
« دماسنج - اجنبی - موسم - یوز - آشنا - باز - سیماب - هنگام »
تناسب : و
تضمن : و
- ۱ ۱۶- با توجه به بیت : « سر رشته عشق بر رگ روح زدند / یک قطره فرو چکید و نامش دل شد » پاسخ دهید.
الف - ترکیب وصفی : هسته :
ب - ترکیب اضافی : هسته :

قلمرو ادبی (۵ نمره)

- ۰/۲۵ ۱- آرایه مرتبط با هر یک از ابیات و عبارات را از داخل (پرانتر) انتخاب کنید .
الف - به کران آب فرود آمدند و خیمه ها و شراع ها زده بودند. (مجاز - تشبیه)
ب - بکشید سوی خانه، مه خوب خوش لقا را (استعاره - تناقض)
- ۰/۲۵ ۲- در بیت زیر استعاره را بیابید.
« سر نشتر عشق بر رگ روح زدند / یک قطره فرو چکید و نامش دل شد »
- ۰/۲۵ ۳- چهارپاره یک قالب شعری است که از چند بند هم وزن و هم آهنگ درست شده، هر بند آن چهار مصراع است و موضوع آن و اجتماعی است. نام دیگر این قالب است.

صفحه سوم

- ۰/۵ ۴- در هر بیت آرایه نادرست را انتخاب کنید.
 الف - بگیر ای جوان دست درویش پیر نه خود را بیفگن که دستم بگیر (کنایه - حس آمیزی - تضاد)
 ب - بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست بگشای لب که قند فراوانم آرزوست (مجاز - اغراق - استعاره)

- ۰/۵ ۵- در بیت زیر ترکیب «رستم دستان» چه آرایه ای را خلق کرده است؟
 «زین همزمان سست عناصر دلم گرفت شیرخدا و رستم دستانم آرزوست»

- ۰/۵ ۶- در عبارت زیر کدام بخش دارای آرایه تناقض است؟ دلیل خود را بنویسید.
 «هرگز وجود حاضر غایب شنیده ای من در میان جمع و دلم جای دیگر است»

۷- بنویسید هر یک از آثار زیر از کیست؟

- الف - تحفه الاحرار : ب - عباس میرزا، آغاز گری تنها :
 ج - : در امواج سند :

۸- آرایه ادبی مناسب با هر سروده را در برابر آن بنویسید.

- ۰/۷۵ الف - پنهان ز دیده ها و همه دیده ها از اوست آن آشکار صنعت پنهانم آرزوست ایهام
 ب - رسم بد عهدی ایام چو دید ابر بهار گریه اش بر سمن و سنبل و نسرين آمد پارادوکس
 پ - چون رایت عشق آن جهانگیر شد چون مه لیلی آسمان گیر جناس
 کنار نام تو لنگر گرفت کشتی عشق بیا که یاد تو آرامشی است طوفانی حُسن تعلیل

۹- حفظ شعر : ابیات زیر را کامل کنید.

پنهان ز دیده ها و همه دیده ها از اوست

.....
 شاهد آن روضه فیروزه فام

قلمرو فکری - معنی شعر و نثر (۴ نمره)

- ۰/۵ الف - ابیات و عبارت های زیر را به نثر ساده و روان برگردانید.
 ۱- به نام چاشنی بخش زبان ها حلاوت سنج معنی در بیان ها
 ۰/۵ ۲- گفت : ای پسر این نه جای بازی است بشتاب که جای چاره سازی است
 ۰/۵ ۳- هر روز خنیده نام تر گشت در شیفتگی تمام تر گشت
 ۰/۵ ۴- کرم ورزد آن سر که مغزی در اوست که دو ن همتانند بی مغز و پوست

ادامه سوالات در صفحه چهارم

- ۰/۵ ۵- تا شما در این آینه نقش های بوقلمون ببینید..
- ۰/۷۵ ۶- دمار از جان این غولان کشم سخت بسوزم خانمان هاشان به شمشیر
- ۰/۷۵ ۷- و این مرد به نشاط، قلم درنهاد. تا نزدیک نماز پیشین، از این مهمات فارغ شده بود.

قلمرو فکری - درک مطلب (۴ نمره)

- ۰/۲۵ ۱- عبارت « چون کار به خلقت آدم رسید، گفت :خانهٔ آب و گل آدم، من می سازم » به کدام آیه تلمیح دارد؟
- الف - و علم آدم الاسماء کلها
ب - انی اعلم مالا تعلمون
- ج - انی خالق بشرأ من طین
د - خمرت طینت آدم بیدی اربعین صباحاً
- ۰/۵ ۲- گویندهٔ عبارت زیر از کدام فضیلت اخلاقی بهره مند است؟
« آن چه دارم از حطام دنیا حلال است و کفایت است و به هیچ زیادت حاجتمند نیستم»
- ۰/۵ ۳- بیت زیر، بیانگر چه دیدگاهی است؟
« کدام دانه فرو رفت در زمین که نرُست چرا به دانه انسانیت این گُمان باشد؟»
- ۰/۵ ۴- مفهوم کنایه ای قسمت های مشخص شده را بنویسید.
الف - عشق دو اسبه می آمد.
ب - در چاره گری زبان کشیدند.
- ۰/۵ ۵- در عبارت زیر مفهوم قسمت های مشخص شده را بنویسید .
« مردمی که به خانه های تاریک و بی دریچه عادت کرده اند از پنجره های بازو نورگیر گریزان هستند.»
- ۰/۵ ۶- مفهوم بیت « یک بار هم ای عشق من از عقل میندیش / بگذار که دل حل بکند مسأله ها را » را بنویسید.
- ۰/۵ ۷- « خاک در کمال مذلت و خواری با حضرت عزت و کبریایی چندین ناز می کند» با کدام بیت ارتباط دارد؟
الف - ناز تو و نیاز تو، شد همه دلپذیر من تا ز تو دلپذیر شد، هستس ناگزیر من
ب - نیست جانش محرم اسرار عشق هر که را در جان، غم جانانه نیست
- ۰/۷۵ ۸- مفهوم گروه « الف » در کدام یک از بیت های گروه « ب » دیده می شود؟
- الف وفاداری در عشق
ب فرصت بده ای روح جنون تا غزل بعد / در غیرت ما نیست که در ننگ بمیر یم
ج عشق درمان ندارد
د اگر توفیق او یکسو نهد پای / نه از تدبیر کارآید نه از رای
ه پایداری
و گویند ز عشق کن جدایی / این نیست طریق آشنایی
ز تقدیر گرای